

17.11.2025

Museovirasto
PL 913
00101 HELSINKI

Helsingin kaupunginmuseon lausunto muinaisjäännöksen kajoamisluvapahakemuksesta Pitäjänmäki Suntionpolku 10, kiinteä muinaisjäännös: Tukikohta XXVII:29 (Reimarla)

HEL 2025-017992 T 11 03 01

Museovirasto on pyytänyt lausuntoa Helsingin kaupunginmuseolta kajoamisluvapahakemukseen, joka koskee Helsingin Pitäjänmäessä kiinteistöillä 91-407-2-157-M501 ja 91-407-2-157, osoitteessa Suntionpolku 10 sijaitsevaa muinaismuistolain (295/1963) perusteella rauhoitettua kiinteää muinaisjäännöstä, jonka nimi on Tukikohta XXVII:29 (Reimarla) ja tunnus muinaisjäännösrekisterissä 1000095098. Kohde on ensimmäisen maailmansodan aikainen puolustusvarustus. Kiinteistö, jonka alueella kiinteä muinaisjäännös sijaitsee, on sovittu kauppakirjalla jaettavaksi kahteen osaan ja määräalaan. Lohkottavien kiinteistöjen välinen raja tulee sijaitsemaan muinaisjäännöksen keskellä. Kiinteistöillä sijaitseva 1954 valmistunut rakennus on tarkoitus purkaa ja kummallekin tontille rakentaa uudisrakennukset.

Helsingin kaupunginmuseossa huomattiin purkulupahakemuksen käsittelyn yhteydessä kiinteistöllä sijaitsevan rakennuksen vanhoista rakennuspiirroksista, että sen kellarista osan muodosti rakenne, joka oli merkitty piirustuksiin nimellä "betonibunkkeri" ja joka muistutti ensimmäisen maailmansodan aikaista suojahuonetta. Pääkaupunkiseudun ympärille rakennettiin ensimmäisen maailmansodan aikana kolme perättäistä linnoitettua puolustuslinjaa, joista keskimmäinen kulki Pitäjänmäen Reimarlan kautta. Kohdetta ei oltu havaittu aikaisemmissa linnoitteiden inventoinneissa, eikä siitä ollut tietoja muinaisjäännösrekisterissä. Alueella on 2013 voimaan tullut asemakaava nro 12067, jossa ei ole mainintaa rauhoitetusta muinaisjäännöksestä.

Helsingin kaupunginmuseo teki kiinteistöllä maastotarkastuksen 8.10.2025. Tarkastuksessa varmistuttiin, että kiinteistöllä sijaitsevan rakennuksen kellarikerroksessa oli betoninen suojahuone. Sen näkyvissä

17.11.2025

olevat rakenteet sekä sijainti suhteessa maaston topografiaan ja Reimmarlan muihin tunnettuihin linnoituslaitteisiin vahvistivat, että kyseessä on ensimmäisen maailmansodan aikainen suojahuone, joka oli aikanaan jäänyt keskeneräiseksi ilman kattoa. Taloa 1950-luvulla rakennettaessa on suojahuoneen sisäänkäyntien oviaukkoja levennetty huomattavasti ja sen päälle on rakennettu välipohja ja osin pihaterassi. Sisätilojen pintoja on peitetty kaakeleilla, puupaneloinneilla ja mineriittilevyn kaltaisella materiaalilla.

Tarkastuksessa todettiin, että suojahuoneen sisätilat olivat poikkeuksellisen suuret. Samoin sen idän ja lännen puoleiset, lyhyillä sivuilla sijaitsevat seinät on merkitty rakennuspiirroksissa yllättävän paksuiksi (2,3 m). Näiden seinien paksuutta ei pystytty varmistamaan maastotarkastuksessa, koska niiden päällä oli talon rakenteita. Mikäli rakennuspiirroksiin merkityt suojahuoneen ulkomitat pitävät paikkansa, poikkeava rakenne tältäkin osalta tyypillisistä pääkaupunkiseudun ensimmäisen maailmansodan aikaisista suojahuoneista.

Maastotarkastuksessa havaittiin purettavaksi suunnitellun rakennuksen piha-alueilla louhittua kalliopintaa sekä betonirakenteita, jotka saattavat liittyä linnoittamiseen. Kiinteistön ja sen naapuruston alueella saattaa maan alla olla säilyneitä linnoitteiden rakenteita. Niistä ei ole kuitenkaan löytynyt arkistolähteistä tietoja.

Tieto rakennuksen alla sijaitsevan suojahuoneen muinaisjäännösstatussesta ja havainnot muualla kiinteistöllä mahdollisesti maan alla sijaitsevista linnoitteista syntyivät vasta kaupunginmuseon maastotarkastuksen yhteydessä. Maanomistajat toteavat kajoamisluvahanomuksessa kiinteän muinaisjäännöksen estävän tontille rakentamisen ja tontin käytön sekä aiheuttavan turvallisuusuhan.

Edellä mainittujen seikkojen perusteella Helsingin kaupunginmuseo katsoo, että suojahuone ja kiinteistöllä mahdollisesti maan alla sijaitsevat linnoitteet aiheuttavat niiden merkitykseensä nähden kohtuutonta haittaa maanomistajille ja että suojahuone ja kiinteistöltä löytyvät mahdolliset muut linnoitteet voidaan poistaa tai peittää muinaismuistolain 11. §:n perusteella riittävien tutkimusten jälkeen. Rakennuksen purku suojahuoneen osalta on tehtävä arkeologin valvonnassa. Piha-alueille on tehtävä ennen maansiirtotöiden ja rakentamisen aloittamista arkeologinen koekaivaus, jolla tutkitaan onko kiinteistön alueella muita linnoitteita. Tutkimuksessa ja dokumentoinnissa on noudatettava Museoviraston määrittelemiä laatuvaatimuksia.

Lisätiedot

John Lagerstedt, tutkija, puhelin: 310 28328
john.lagerstedt(a)hel.fi

Helsingin kaupunki
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

3 (4)

17.11.2025

Kulttuuriympäristöpäällikkö

Helsingin kaupunki
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

4 (4)

17.11.2025

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.